

Finnmark fylkeskommune
Finnmárkku fylkkagielda
Finmarkun fylkinkomuuni

Láhkaásahus fylkkasuohkaniid joatkkaskuvllaid skuvlanjuolggadusaid birra

Láhkaásahus bohtá fápmui 01.08.2024

Láhkaásahus fylkkasuohkaniid joatkkaskuvllaid skuvlanjuolggadusaid birra

Sisdoallu

1. Ulbmilat ja doaibmasuorggit.....	2
§ 1-1. Ulbmil.....	2
§ 1-2. Doaibmasuorggit.....	2
2. Ohppiid vuoigatvuodát	2
§ 2-1. Oadjebas ja buorre oahppanbiras Oahppiin lea riekti oazžut oadjebas ja buori oahppanbirrasa.....	2
§ 2-2. Ohppiid vuoigatvuodát	3
§ 2-3. Ohppiid demokrátalaš vuoigatvuodát.....	3
§ 2-4. Diedihanvuoigatvuodát.....	4
3. Ohppiid geatnegasvuodát.....	4
§ 3-1. Ortnet	4
§ 3-2. Láhtten	4
§ 3-3. Árvoštallan ortnegis ja láhttemis	5
§ 3-4. Jávkan ja oassálastin	5
4. Áššemeannudeapmi ja ránggáštus	5
§ 4-1. Oppalaččat áššemeannudeami birra.....	5
§ 4-2. Dábálaš ránggáštusat.....	6
§ 4-3. Earenoamáš ránggáštusat	6
§ 4-4. Váidalusásahus.....	7
5. lešguđet mearrádusat	7
§ 5-1. Buhtadusovddasvástádus.....	7
§ 5-2. Ránggáštahtti dilálašvuodát	7
§ 5-3. Eará rutiidnačilgehusat.....	7
§ 5-4. Fápmuiboahhtin.....	7

Fylkkagieldda joatkkaskuvllaid ja Finnmárkku fágaskuvllaid skuvlanjuolggadusat lea láhkaásahus mii lea addojuvvon oahpahuslága §§ 10-7 ja 13-1 vuodul.

1. Ulbmilat ja doaibmasuorggit

§ 1-1. Ulbmil

Finnmárkku fylkkagieldda skuvlanjuolggadusaid ulbmil lea:

1. váikkuhit dan ahte buot oahppit ovddidit máhtolašvuoda, dáidduid ja guottuid vai sáhttet hálddašit eallimiiddiset ja vai sáhttet oassálastit bargui ja searvevuhtii servodagas
2. addit čielga rámmaid mat ovddidit buori ortnega ja láhttema, ja oadjebas ja buori oahppanbirrasa
3. addit dieđuid ohppiid rivttiid ja geatnegasvuodaid birra, ja makkár ránggáštusat ja áššemeannudanjuolggadusat gustojit go oahppi rihkku njuolggadusaid
4. leat láidesteadjin árvoštallat ortnega ja láhttema, mearridit ránggáštusaid ja meannudit buot ohppiiguin ovtta láhkai

§ 1-2. Doaibmasuorggit

Skuvlanjuolggadusat gustojit buot ohppiide Finnmárkku fylkkagieldda almmolaš joatkkaskuvllain. Dasa lassin gullet rávisolbmuidoahpahusa oahppit, fidnooahppit ja hospítánttat go oahpahus lea skuvlla olis.

Skuvlanjuolggadusat gustojit skuvlaáiggis, skuvlla šiljus, skuvlla luottas, skuvlla lagasbirrasis, oahpistemiin, skuvlavuorui, doaimmain ja doaluin maid skuvla lágida.

Skuvlanjuolggadusat gusket maiddá givssideapmái ja eará duolbmamiidda mat dáhpáhuvet skuvlla olggobealde, skuvlalanjain ja digitála oktavuodain. Skuvlanjuolggadusat gustojit maiddá dalle go doaibma čielgasit laktása skuvlabirrasii nu, ahte skuvladilli lea dan duohken dahje báidná skuvlabirrasa.

2. Ohppiid vuoigatvuodát

§ 2-1. Oadjebas ja buorre oahppanbirras Oahppiin lea riekti oažžut oadjebas ja buori oahppanbirrasa.

Skuvla galgá bargat aktiivvalaččat ja systemáhtalaččat ovddidit buori psykososiála birrasa, mas ovttaskas oahppi galgá beassat vásihit bargoráfi, oadjebasvuoda ja sosiála gullelašvuoda.

Skuvla ii galgga dohkkehit givssideami, veahkaválddálašvuoda, vealaheami ja vuortnuheami, ja maiddá seksuálalaš vuortnuheami, ja skuvllas galget leat čielga rutiinnat dákkár áššiid giedahallamis.

§ 2-2. Ohppiid vuoigatvuođat

Ohppiin lea vuoigatvuohta oažžut:

1. gieđahallojuvvot vuollegašvuođain, árvvusatnemiin ja fuolahemiin
2. joatkkaoahpahuš oahpahušlága ja njuolggadusaid, gustovaš oahppoplánaid ja fylkagieldda mearrádusaid mielde
3. oahpahuša mii lea heivehuvvon sin návccaide ja eavttuide nu ahte oahppit ožžot dohkálaš ávkki oahpahušas beroškeahtta eavttuin ja gos buohkat besset ovdánit ja atnit ávkki iežaset návccain
4. oassálastit plánet ja čadahit barggu oadjebas ja buori skuvlabirrasa ektui
5. dovdat oahpahuša mihttomeriid ja mii deattuhuvvo gelbbolašvuođa árvoštallamis
6. oassálastit árvoštallat iežas barggu, iežas gelbbolašvuođa ja iežas fágalaš ovdáneami
7. dađistaga- ja loahppaárvoštallan fágain, ortnegis ja láhttenvuogis. Dádistahkaárvoštallan galgá addojuvvot dađistaga ja systemáhtalaččat ja galgá leat sihke njálmmálaš ja čálalaš.
8. doallat ovdánanságastallama unnimusat oktii jahkebealis oktavuodaoahpaheddjiin. Ságastallama galgá duodaštit
9. dárbbalaš rávvema iežas dárbbuid vuodul, oahpu, karriera- ja fidnoválljemiid, ja persovnnalaš ja sosiála oktavuodaid ektui
10. almmá vuodohis siva haga oažžut dieđu čálalaččat, jos lea
 - a. eahpádus sáhttago oahppi árvosániid oažžut fágain jahkebealeárvoštallamis dahje oppalašárvosániin.
 - b. ballu oažžut fuonit árvosáni ortnegis dahje láhttemiin jahkebealeárvoštallamis dahje oppalašárvosániin
11. ahte skuvla ovttasbargá ohppiid fuolaheddjiiguin

§ 2-3. Ohppiid demokrátalaš vuoigatvuođat

Skuvla galgá láhčit dili ohppiiddemokratiijai, gč. oahpahušlága §§ 10-2 rájes 10-5, ja ohppiid servodatlaš beroštumiide, dás maddái ahte:

1. vuoigatvuohta oassálastit skuvlálávdegoddái ja skuvlabiraslávdegoddái
2. ohppiin lea vuoigatvuohta ráhkadit ohppiiráđi. Ohppiiráđis galget jeavddalaččat leat čoahkkimat skuvlajodiheddjiiguin
3. skuvla galgá lágidit buriid bargodilálašvuođaid ja organiserejuvvon oahpahuša ohppiid luohhtámušolbmuide, ja addit vejolašvuođa geavahit skuvlla diehtujuohkinkánálaid
4. Ohppiiráđđi, skuvlabiraslávdegoddi ja vejolaš skuvlálávdegoddi galget oažžut ovdan iskkademiid bohtosiid divššu várás, nu go ovdamearkka dihte ohppiidiskkadeami
5. skuvllain leat lobálaš politihkalaš ja organisatuvrralaš doaimmat. Praktikalaš čadaheapmi šiehtaduvvo skuvlla jodihangottiin

§ 2-4. Dieđihanvuoigatvuohta

Jus vuoigatvuođat dán kapihttala vuodul eai gozihuvvo, de berrejit oahppit dieđihit skuvlii, áittardeaddjái dahje ohppiidráđđái.

3. Ohppiid geatnegasvuođat

§ 3-1. Ortnet

Oahppit galget boahit áiggil, čájehit buriid bargodábiid ja buori bargofámu.

Lea buorre go:

1. ráhkkanahhton deaivvadit ja oassálastit
2. boahit deaivvademiide ráđđeaddiin, ohppiidságastallamiidda ja luohkká diibmui
3. čađahit barggu mii biddjojuvvo buoremus návccaid mielde ja rivttes áigái
4. dieđihit skuvlii jođáneamos lági mielde go ii sáhte boahit skuvlii
5. duodaštit jávkama mearriduvvon áigemeeriid siskkobealde, gustovaš jávkanrutiinnaid vuodul
6. fuolahit dárbašlaš oahpponeavvuid ja biergasiid ja váldit daid mielde
7. čuovvut suodjalan- ja sihkarvuodanjuolggadusaid ja geavahit bargobiktasiid ja suodjallanneavvuid mat gáibiduvvojit oahppoplánas dahje mat leat geatnegahtton
8. fuolalaččat gieđahallat skuvlla opmodagaid ja dávviriid ja čorget daid manjá skuvlla areálaid ja boradanlanjaid geavaheami
9. čuovvut skuvlaeaiggáda ja skuvlla rutiidnačilgehusaid, nugo lea čilgejuvvon skuvlanjuolggadusaid § 5-3:s

§ 3-2. Láhtten

Oahppit galget leat mielde hábmemin buori skuvlabirrasa dainna lágiin ahte doibmet árvvolaččat ja vuogálaččat guhtet guimmiideasetguin, ja čájehit oppalaččat buriid olmmošvieruid.

Lea buorre láhttet go:

1. váikkuhit bargoráfi diimmuin
2. čuovvut oahpaheddjiid ja eará bargiid bagadusaid
3. meannudit skuvlla ja earáid opmodaga dohkálaš vugiin

li leat lohpi:

1. atnit roava giela, givssidit dahje loavkašuhhtit nuppiid fysalaččat, verbálalaččat dahje digitálalaččat, leat veahkaválddálaš dahje uhkidit
2. geavahit mobiiltelefonnaid, elektrovnalaš ja digitála rusttegiid oahpahusas almmá oahpaheddjiin šiehtadusa haga
3. váldit govaid, filmmaid dahje jietnabáddemiid eará ohppiin, oahpaheddjiin, bargiin dahje earáiguin almmá sin lobi haga

4. viežžat pornográfalaš, rasisttalaš dahje eará loavkideaddji dahje lobihis materiála, dahje juohkit daid fysalaččat dahje elektrovnnalaččat
5. doaimmahit ruhtaspealuid
6. seailluhit, geavahit, vuovdit dahje oastit duhpáha, snuvssaid, e sigareahtaid, alkohola, narkotihkaid, eará gárrenávdnasiid dahje dohppenávdnasiid
7. atnit mielde váralaš biergasiid dahje vearjjuid
8. verrošit dahje geahččalit verrošit iskosiin dahje sisabuktimiin nu ahte ožžot veahki earáin, veahkehit earáid dahje geavahit veahkkeneavvuid mat eai leat lobálaččat
9. li leat lohpi plagieret. Dát mearkkaša bargobihtáid čovdosiid ja sullasaččaid maid earát leat ráhkadan, dás maiddá teavsttaid ja čovdosiid maid leat viežžan internehtas. Materiála mii dahkkojuvvo goanstajierpmi mielde adnojuvvo plagiáhtan. Lea maiddá plagiija go earáid bargu ii dohkkehuvvo, ovdamearkka dihte go gálduide čujuhuvvo váilevaččat.

§ 3-3. Árvvoštallan ortnegis ja láhttemis

Ortnet- ja láhttenárvoštallan galgá čatnasit dušše dasa man muddui oahppi doaibmá skuvlanjuolggadusaid mielde, ja galgá adnojuvvot sirrejuvvon oahppi gelbbolašvuoda árvvoštallamis fágain.

§ 3-4. Jávkan ja oassálastin

Oahppit galget oassálastit oahpahusas jus eará ii leat šihhton skuvllain.

Buot jávkamat registrerejuvvojit beivviid ja diimmuid mielde. Maŋnoneapmi gitta 15 minuhttii maŋnel go oahpahus lea álgán, registrerejuvvo mearkkašumiin. Jus lea 15 minuhta dahje eanet maŋnonan, de registrerejuvvo jávkan diibmomearrin.

Oahppi ferte nu johtilit go vejolaš dieđihit skuvlii buozanvuoda dahje eará sivaidd geažil jávkamii. Dát gusto dalle maiddá jus oahppi ferte guođdit oahpahusa. Jus jávkan bistá, de galgá oahppi addit ođđa dieđu skuvlii dan birra.

Muđui gieđahallojuvvojit jávkamat gustovaš jávkannjuolggadusaid mielde, ja fylkkagieldda joatkkaskuvla njuolggadusaid rutiinnaid mielde jávkama čadaheapmái ja jávkama čuovvoleapmái.

4. Áššemeannudeapmi ja ránggáštus

§ 4-1. Oppalaččat áššemeannudeami birra

Oahppit geat rihkkot skuvlanjuolggadusaid 3. kapihttalas, sáhttet sáhkkoallat.

Ránggáštusat galget leat govttolaččat oahppi njuolggadusaid rihkkuma ektui, man duodalašvuodadásis ja geardduheamis lea mearkkašupmi ránggáštusaid válljemii.

Oahppi lea geatnegahtton čuovvut daid ránggáštusaid maid skuvla lea mearridan. Jus doahhtaleamit eai čuovvovvot, de sáhttá mearridit ođđa ránggáštusaid.

li leat lohpi oktasaččat ránggáštut joavkku dakkár áššiin mainna oahppi lea sivalaš.

§ 4-2. Dábálaš ránggáštusat

Sáhhtá geavahit dábálaš ránggáštusa jus okta dahje eanet rihkkot Skuvlanjuolggadusaid. Ránggáštus galgá gaskkustuvvot oahppái ja čállojuvvot oktan ákkastallamiin.

Oahppái sáhhtá bidjat ovttá dahje eanet dábálaš ránggáštusaid, omd:

1. oahpaheaddji dahje rektora njálmmálaš ságastallan
2. čálalaš mearkkašahttin
3. váldit eret mátketelefovna diimmus dahje loahppa skuvlabeaivvis
4. váldit eret oahppis biergasiid dahje gárrenmirkkuid
5. bággejuvvon bargguid čadaheapmái ja/dahje váttuid divvumii maid oahppi lea bargan, omd. bassat, čorget ja/dahje jávkadit biergasiid
6. geatnegahttit sin oassálastit čoahkkimiidda skuvllas dahje olggobealde skuvlla, ovdal dahje maŋŋá dábálaš skuvlaáiggi, omd. čoahkkin riidočoavdinrádis
7. ráddjejuvvon vejolašvuohta oažžut biergasiid/bádjii- / erenoamášlanjaid dihto áigodagain
8. biddjot luohkás/joavkkus eret loahpa oahpahusbottus, ráddjejuvvon guovtti diibmui, oahpaheaddji mearrádusa vuodul

§ 4-3. Earenoamáš ránggáštusat

Erenoamáš ránggáštusat leat earjilmearrádusat, ja sáhhtet biddjojuvvot duodalaš ovttaskas dáhpáhusaid dahje skuvlanjuolggadusaid mángii rihkkuma geažil, vrd. Oahpahuslága § 13-1.

Ovdal go erenoamáš ránggáštusat árvoštallojuvvojit ja mearriduvvojit, de galgá oahppái addot vejolašvuohta njálmmálaččat čilget.

Rektor berre fállat oahppái ahte váldá ovttá olbmo mielde dán ságastallamii. Daid ohppiid ovddasteaddjit geat leat vuollel 18 jagi, galget dattetge dieđihit.

Erenoamáš ránggáštusat galget leat čálalaččat, vuoduštuvvon ja mitalit oahppi váidinvuoigatvuoda birra. Oahppis lea vuoigatvuohta oažžut bagadusa iežas vuoigatvuodaid birra bealálažžan áššis, ja movt váidda meannuduvvo.

Ovdal go hilgun mearriduvvo, galget veahkkedoaimmat ja láivvit ránggáštusat árvoštallojuvvot.

Oahppi sáhhtá oažžut ovttá dahje eanet erenoamáš ránggáštusaid:

1. vuoliduvvon árvosátni ortnegis dahje láhttenvuogis
2. skuvllas eret vuolgit loahppa skuvlabeaivvi, maŋŋel go rektor lea dan mearridan
3. gevrejuvvot eret olles ovttá skuvlabeaivvi ja gitta viđa skuvlabeaivvi rádjái, maŋŋel go rektor lea dan mearridan
4. hilgun lohkanjarkái maŋŋil fylkkagieldda mearrádusa joatkkaoahpahusa oahpahushoavddas, jus njuolggadusaid rihkkun dahje njuolggadusaid rihkkun lea erenoamáš duodalaš

§ 4-4. Váidalusásahus

Romssa ja Finnmárkku Stáhtahálddašeaddji lea váidinásahus go mearrádus hilgojuvvo skuvlajagi loahpaáigái ja/dahje go massojuvvo vuoigatvuohta joatkkaoahpahussii. Eará mearrádusaid váidalusásahus lea fylkagielda. Buot váidalusat galget sáddejuvvot skuvlii rektora bokte, vrd. Oahpahuslága § 29-1.

5. lešguđet mearrádusat

§ 5-1. Buhtadusovddasvástádus

Oahppi sáhtta šaddat buhtadanovddasvástideaddjin vahágiid ovddas skuvlla dahje earáid opmodagain.

§ 5-2. Ráŋggáštahti dilálašvuodát

Ráŋggáštusáššit skuvlanjuolggadusaid doaibmaguovllu siskkobealde, gč. § 1-2, diedihuvvo politiijaide.

§ 5-3. Eará rutiidnačilgehusat

Skuvlaeaiggát lea ráhkadan:

- Njuolggadusat mat gusket goanstajierpmi geavaheapmái
- IKT-njuolggadusat
- Eksámen njuolggadusat
- Njuolggadusat vázzinmátkkiide/skuvlamátkkiide

lešguđet joatkkaskuvllat sáhttet ráhkadit iežaset rutiidnačállošiid:

- Gulahallanoahpaheadjebagadus
- Kantiina
- Parkeren
- Rusttegiid/duodjebáji/sierralanja geavaheapmi
- Dearvvašvuohta, biras ja sihkarvuohta
- Oahpponeavvut
- Mátkkit / skuvlamátkkit
- Girjerádju
- Ohppiid ásodat

§ 5-4. Fápmuiboahhtin

Láhkaásahus boahká fápmui 01.08.2024.